

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-818

16.11.2018

Landbruksforsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Snøras fra tak – medvirket til skaden – grovt uaktsomt - yfl. § 14.

Forsikrede hadde til hensikt å måke et hustak grunnet stor snørasfare. Han befant seg rett under taket, da det gikk et snøras som traff han over nakken/ryggen. Tvist om forsikrede grovt uaktsomt hadde medvirket til skaden. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at forsikrede hadde opptrådt uaktsomt i forkant av raset, men handlemåten kunne ikke anses som et markert avvik fra en forsvarlig handlemåte. Forholdet kunne dermed ikke anses som grovt uaktsomt og forsikrede ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (håndverker/daglig leder, f. 1978) fikk et snøras over nakke/rygg 24.3.18. Det fremgår av epikrise fra innleggelsen på sykehus l. samme dag at det ble påvist mulig kompresjonsfraktur i L1.

Skaden ble meldt til selskapet 10.4.18, men uten en beskrivelse av hendelsesforløpet. I skademeldingen til Nav beskrev arbeidsgiver hendelsesforløpet slik: "Takras på utleieeiendom ... var der for å fjerne snø på taket". Forsikrede skrev til Nav 13.4.18:

Snørydding fra inngang over tak på utleiebolig, for selskapet der jeg er daglig leder.
... Jeg sto og prøvde å få folk til å flytte bilene sine, for å sperre av området slik at jeg kunne ta snøen fra taket på boligen. Noen minutter før alt var klart til å ta snøen så fikk jeg all snøen på baksiden av hodet, nakken og ryggen. ...

Selskapet varslet avkortning 29.5.18. Etter selskapets mening hadde forsikrede grovt uaktsomt medvirket til skaden, jf. yfl. § 14. Avkortningsgrad ble ikke angitt, men selskapet anslo 15-25 % avhengig av skadeomfang.

I klagen til nemnda opplyste forsikrede at det ikke var andre som kunne fjerne snøen ettersom alle hadde fullt opp med oppdrag. Taket var blitt måkt to ganger tidligere denne vinteren, og byen hadde fått 1,5-2 m snø i løpet av disse månedene. De "prøvde å gjøre det profesjonelt ved å leie en lift og ta ned isen og snøen med den. Det er ikke mulig å holde avstand når man skal fjerne snøen".

Nav godkjente 10.7.18 "AKUTTE SMERTER RYGG. MULIG KOMPRESJONSFRaktur AV ØVRE DEKKPLATE PÅ L1" som yrkesskade.

Forsikrede har i det vesentlige anført at det ikke er grunnlag for avkortning. Da det ikke var noen som kunne fjerne snøen for dem, måtte han selv, som daglig leder i selskapet, ta på seg jobben, slik at ingen av leieboerne ville bli skadet. Hadde det ikke vært han som hadde fått snøen over seg, ville antageligvis en av leieboerne ha kommet til skade, og da kunne det ha gått enda verre. Han er en sterk og godt trent person, og tåler skade bedre enn andre ville ha gjort.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede handlet grovt uaktsomt under forberedelsene til snømåking av tak. Han utviste et markert avvik fra vanlig handlemåte, da han oppholdt seg rett under et hustak han hadde til hensikt å måke grunnet stor snørasfare. Skadepotensialet ved snø- og isfall fra store høyder er stort, noe som har vært i fokus i nyhetsbildet de siste årene. Det må stilles strenge krav til at de som måker tar forhåndsregler og viser særskilt aktsomhet. Dette gjelder særlig forsikrede som daglig leder i et firma og som driver utleie av eiendom. Videre hadde han handlingsalternativ ettersom han kunne ha sperret av området rundt huset og merket det med rasfare og ventet til et profesjonelt snømåkerfirma hadde kapasitet. Evt. kunne han holdt seg på god avstand fra hustaket både før og når de skulle måke taket.

Presseklipp viser skadepotensialet på bygninger ved manglende måking. En artikkel fra arbeidstilsynet om sikker snørydding viser at man i utgangspunktet må sette opp stillas om man skal jobbe på tak, men at personlig "sikring i form av sele kan være tilstrekkelig på arbeid under fire timer". Selskapet har videre vist til aktsomhetsgjennomgangen i Rt-1989-1318 (s. 1322), Rt-1995-486 (s. 494), Rt-2004-499 (32) og HR-2017-1977-A (47).

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Med hjemmel i yfl. § 14 kan erstatningen settes ned eller falle bort "dersom arbeidstakeren forsettlig eller grovt uaktsomt" har medvirket til skaden. Det fremgår av Ot.prp. nr. 44 (1988-89) s. 90:

Et praktisk eksempel på slik medvirkning er manglende bruk av adekvat verneutstyr tros påbud og advarsel. Men en overtredelse av sikkerhetsregler vil sjelden i seg selv være nok til avkorting. I og med at utkastet krever grov uaktsomhet, må overtredelsen av aktsomhetsnormen være klart kvalifisert. Sannsynligheten for at skadeforvoldelsen er videre et moment – jo større risiko for skade, desto mer nærliggende er det å betrakte uaktsomheten som grov.

Nemnda viser også til at det følger av høyesterettspraksis at det kreves et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte for at en handling eller unnlatelse skal anses som grovt uaktsomt, se avgjørelse 2017-780 og henvisning der til Høyesteretts avgjørelser. Nemnda legger videre til grunn at vurderingen av om noe er grovt uaktsomt må skje konkret.

Saken gjelder fjerning av snø fra taket til et to-etasjers bolighus. Forsikrede prøvde å få bileiere til å flytte sine biler slik at han kunne sperre av området ved huset før han begynte å fjerne snøen fra taket. Snøraset kom noen minutter før alt var klart. Fotografier av huset viser at det fantes snøfangere på taket.

Selskapet har anført at forsikrede utviste grov uaktsomhet ved å oppholde seg rett under hustaket.

Nemnda er enig i at forsikredes opptreden kan karakteriseres som uaktsom, men er kommet til at den ikke kan anses som en klart kvalifisert overtredelse, eller som et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte. Forsikrede forberedte rydding av snøen fra taket, og drev med å få fjernet biler fra området, da raset kom. Raset indikerer at det hastet å få ryddet taket. Nemnda peker dessuten på at raset kom rett ved inngangen til bolighuset.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis medhold

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Kaja de Vibe Malling (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt

(selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).